بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ

ނަންބަރު: 2018/SC-SJ/01

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ކޯޓު އަމުރު

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާއަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސްގެ މެންބަރުން އިންތިޚާބުވެފައިވާ ޕާޓީއިން ވަކިވެ އެހެން ޕާޓީތަކަށް ބަދަލުވުމާއި، ފްލޯރ ކްރޮސްކުރުމާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހި ދައުލަތުގެ ބަންޑާރަ ނައިބުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އެކަމަށްޓަކައި ޤާނޫނެއް ފާސްކުރަންދެން އެ މައްސަލަ ބަހައްޓާ ކުރުމަށްޓަކައި ވަގުތީ ފަރުވާއެއް ދިނުމާބެހޭގޮތުން ބެލެވިފައިވާ މައްސަލައެއް ކަމާއި، އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ހުކުމަކީ ދިވެހި ދައުލަތުން އެ މައްސަލަ އަމަލުކުރުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އިން ޚިލާފްވާ ކަމަކަށް ވާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމްކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން މިއަދާ ހަމައަށް 6 މަހާއި 20 ދުވަސް ވޭތުވެ ގޮސްފައި ވީނަމަވެސް، ބުނެވިދިޔަ ހުކުމާ އެއްގޮތަށް ދިވެހި ސަރުކާރާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އަމަލުކުރުން ޝުރޫޢުކޮށްފައި ނުވާއިރު، އެ ހުކުމުގައި ވާގޮތުގެ މަތިން ފާސްކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނު ފާސްކުރުމާ ނުލައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އެކި ދާއިރާތަކުން ރައްޔިތުންގެ ސީޓު ވޯޓަކުން އިންތިޚާބުކޮށްފައިވާ ގިނަ އަދަދެއްގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ވަކިކޮށް އެކަން އިޢުލާންކޮށްފައިވާ ކަމާއި، އަދި އެ މެންބަރުންގެ މަޖިލީސްގެ މެންބަރުކަމުން ވަކިވެފައިވާ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައި ނުވާތީ، އެ ފަރާތްތަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމުގެ

މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ހައްޤު ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުން ލިބިގެންވާކަން ދެކިގެން މަޖިލީހުގެ އިދާރާތަން ވަންނަން އުޅުން އުފުލުމަކީ ޖިނާއީ ކުށްތަކުގައި ބޮޑުވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގިނަ އަދަދެއްގެ މެންބަރުންގެ މައްޗަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ޖިނާއީ ދަޢުވާ އުފުލާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ވަރަކަށް އަދިވެސް ދިވެހިރާއްޖޭ ދަށުކުރުންދާ ހަމަޖެހުންތަކުގެ މައްސަލައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައެޅި ބާރުންވެފައިވާ އަސާސީ ރުކުނުތަކުގެ މައްޗަށާއި ދިވެހިރާއްޖޭ ބައިވެރިވެފައިވާ އިންސާނީ ހައްޤުތަކާ ބުރޫ ބައިނަލް އަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކުގެ މައްޗަށް ފުރިހަމަކުރުމަށްޓަކައި ވިސްނާބެލިއިރު، އެކަންކަމަކީ ރައްޔިތުންނާއި ދިވެހި ޤައުމުގެ އާންމު މަސްލަހަތު ގެއްލި ދިވެހިރާއްޖެ ބަލިކަށިވެގެންދާ ދުސްތޫރީ ނިޒާމު ދުރަށް ގެންދާ ކަންތައްތަކެއްކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިދޭ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުގެ ބެލެނިވެރިކަމުގެ ބައިވެރިކަމުގެ މައްޗަށާއި، ދިވެހިދައުލަތުގެ އަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާގެ ބައިވެރިކަމުގެ މައްޗަށް ބަލައި ވިސްނައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 141 ވަނަ މާއްދާއާއި، 145 ވަނަ މާއްދާގެ މައްޗަށް ބަލައި ވިސްނުމަށްފަހު :

1- ޕްރޮސިކިއުޝަން ކުރުމާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު SC-/17 2017/A ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް މިއަދު 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ފެބުރުއަރީ މަހުގެ 01 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ބާޠިލުވެއްޖެކަމަށް ކަނޑައެޅުމާއެކު،

2- ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާއިމުވެފައިވާ ދުސްތޫރީ ނިޒާމަކީ ދައުލަތުގެ ތިން ބާރުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ބާރަކުން އަނެއް ބާރުގެ މަސައްކަތާ ބެހި ނުލާ ޤާނޫނުގެ ބަރަދުގައި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުގެ ހުދޫދުގެ ތެރޭގައި އެއް ބާރު އަނެއް ބާރުގެ މައްޗަށް ފާރަވެރިވުމުގެ އުސޫލުގެ މައްޗަށް ބިނާވެފައިވާ ނިޒާމަކަށް ވުމާއި، ސަރުކާރު އަދި ޤާނޫނީ މުއައްސަސާތަކާ ގުޅިގެން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެ މައްޗަށް އަމަލުކުރުން ސަރުކާރާއި، ރައްޔިތުންގެ

މަޖިލީހާއި، ސަރުކާރާއި ޚިދުމަތްތަކާއި، އެންމެހައި ރައްޔިތުން އެ މައްޗަށް އަމަލުކުރުން ޢާޖިލްވާ ނިންމުމަކަށް ވާތީއާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ ނުފޫޒު ފޯރުވުމަށްޓަކައި ކުރާ ކޮންމެ ކަމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޤާނޫނުތަކުގެ ބޭރު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރުގެ އަމަލުކުރަން ގެނުވި ނުވާނީއާއި، ފަނޑިޔާރުންނާ ބަލައިގަތުން އެއްވުން ސަރުކާރުގެ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވި ނަމަވެސް، އެ ކޮމިޝަނުގެ ބާރުތަކާއި އިޚްތިޞާޞްތައް ކަނޑައެޅި ބުނުއްވުމުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 159 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން އެ ކޮމިޝަނުގެ ބާރު ހިނގާނީ އުއްދަމަ ފަނޑިޔާރާއި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ފިޔަވައި އެހެން ފަނޑިޔާރުންގެ މައްސަލަތަކަށް ސުލޫކީ އެނގެން އޮންނާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދުސްތޫރަކީ ފަނޑިޔާރާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނާ ބާރު އެއްވެސް މަސްއޫލިއްޔަތު އެޅުވުމާ ބެލުމުގެ އެއްވެސް އިޚްތިޞާޞް ނުވަތަ ބާރެއް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަކަށް ލިބިގެން ނުވާނެކަމާއި،

3- ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު ފަނޑިޔާރުގެއަކަށް ފަނޑިޔާރުން އައްޔަނުކުރުމަށްޓަކައި ހަމަޖެއްސުންތަކާ އެންމެހައި އިންތިޚާބުތަކެއް އިސްލާމް ހަމަޖެއްސުމާއި ކަރާބާރު ފަރާތަށް ހުރަސްއެޅި އެއްވެސް ފަރާތަކުގެ ފިޔަވަޅާ ނުފޫޒު އަދި އިންޑިޕެންޑެންޓް ޤާނޫނުގެ އިސްލާހުގެ ބައިތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަމާނާތްތެރިކަން ހަމަޖެހުން ބަލާގޮތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހުކުމް ލިބިގެން ދެނެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ކޯޓަކަށް އެއްވެސް ފަނޑިޔާރަކު ނުވަތަ އިސްފަނޑިޔާރަކުވެސް ބައްދަލުކުރާ ބޭރުގެ އެއްވެސް ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުކުރުމަށާއި،

4- ދިވެހި ދައުލަތުގެ ތިން ބާރުގެ ތެރެއިން ޤާނޫނުހަދުމުގެ ބާރުގެ ބަޖީޓީ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުން ގެންދިއުމަށް ހުރަސްއެޅި ހުއްޓުވައި އޮންނަތާ ދިގު މުއްދަތަކަށް ފާއިތުވެގެން ގޮސްފައިވާތީއާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާގައި ބުނެވުނު ތާރީޚަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ މެންބަރުކަމުގެ ޙައިޘިއްޔަތު ޤާނޫނީގޮތުން ގެއްލިފައި ނުވާތީ ބުނެވިދިޔަ ޤަޟިއްޔާގައި ބުނެވުނު ތާރީޚުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައިވާ އެންމެހައި މެންބަރުން ހިމެނޭ ގޮތަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާ ޤަވާޢިދުން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށާއި،

5- ސިޔާސީ އެކިއެކި ސަބަބުތަކަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާބެހޭ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާތަކާ ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފަށް ހިންގާފައިވާ ޖިނާއީ ތަޙުޤީޤުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ދަޢުވާ އުފުލާ ފަރާތަކާއި ފަނޑިޔާރުންނަށް ނުފޫޒު ފޯރުވައިގެން ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުތަކާ ޚިލާފަށް ކޮށްފައިވާ ތުހުމަތުތަކުގެ މައްޗަށް ބަދުނިޔަތުގެ އިލްތިބާސްގެ ދަށުން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހުރަހެޅިފައިވާ މައްސަލަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބެލިއިރު އެ މައްސަލަތަކަކީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން އަލުން ބަލައި ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައްސަލަތަކަކަށް ވާތީ އެ މައްސަލަތަކާގުޅޭ ޝަރީޢަތް ހަމަތަކުގެ މަތިން އަލުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންދެން: 1- ގ.ކެނެރީގޭ މުޙައްމަދު ނަޝީދު، 2- މ.ސީނާކަރަނާގޭ މުޙައްމަދު ނާޒިމް، 3- މ.ކާޒުވީރު، މަލްހާރު އިމްރާން އަބްދުﷲ 4- ހ. ސަމަރާ އަޙްމަދު އަދީބު އަބްދުލްޣަފޫރު، 5- ގއ. މާމެންދޫ، ރަތްމަސްގޭ މުރާދު މުޙްސިން، 6- މ. މާފަންނުވިލާ، ޤާސިމް އިބްރާހީމް، 7- މއ.

ކިނބިގަސްދޮށުގެ އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން، 8- ގދ. ކާޑެއްދޫ، ވީނަސް އަޙްމަދު ނިހާން، 9- މ. ޝުކުރާމަންޒިލް، ހާމިދު އިސްމާޢީލް އާއި މިފަރާތްތަކާ ބެހޭ މައްސަލަތައް ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން ބެލެވެން އިންސާފު ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި ވަގުތުން ދޫކޮށް މިނިވަންކުރުމަށް އަމުރުކުރުމާއެކު،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 141 ވަނަ މާއްދާއި، 145 ވަނަ މާއްދާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 11 ވަނަ މާއްދާ އާއި އެ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާ އާއި 22 ވަނަ މާއްދާއި، 77 ވަނަ މާއްދާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މިއަމުރާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން ބަދަލުކުރުމަށް ދިވެހި ސަރުކާރާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާއި، ސިފައިންނާއި ފުލުހުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވިގެންވާ ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކުގެ މައްޗަށާއި ދައުލަތުގެ ކަމާބެހޭ މުއައްސަސާތަކާއި ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް އަންގައި އަމުރުކޮށް މި އަމުރާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ބަދަލުކޮށްފިނަމަ ނުވަތަ ހުރަސް އަޅައިފިނަމަ ނުވަތަ ފަރުވާކުޑަ ކޮށްފިނަމަ އެފަދަ ކޮންމެ މައްސަލައެއް ވަކިން ބަލައި ތަޙުޤީޤުކޮށް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މައްޗަށް އަންގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން އަމުރުކޮށްފީމެވެ.

15 ޖުމާދަލްއޫލާ 1439

01 ފެބްރުއަރީ 2018

ޗީފް ޖަސްޓިސް އަބްދުﷲ ސަޢީދު

ޖަސްޓިސް އަބްދުﷲ އަރީފް

ޖަސްޓިސް އަލީ ހަމީދު މުޙައްމަދު

ޖަސްޓިސް އާދަމް މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ

ޖަސްޓިސް ޑރ. އަޙްމަދު އަބްދުﷲ ދީދީ